

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΑΡΙΣΤΕΡΟΧΕΙΡΩΝ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1521: Οι ισπανοί κονκισταδόρες υπό τον Ερνάντο Κορτές καταλαμβάνουν την πρωτεύουσα των Αζτέκων, Τενοχτιτλαν, τη σημερινή πόλη του Μεξικού.

1876: Ανοίγει τις πύλες του το Φεστιβάλ του Μπαϊρόιτ, με την ολοκληρωμένη παρουσίαση της τετραλογίας του Ρίχαρντ Βάγκνερ Το δαχτυλίδι των Νιμπελούγκεν. Την προεμιέρα παρακολουθούν, μεταξύ άλλων, οι αυτοκράτορες Γερμανίας και Βραζιλίας οι συνθέτες Λιστ, Μπρούκνερ, Σεν Σανς, Τσαϊκόφσκι, Έντβαρντ Γκριγκ και ο φιλόσοφος Νίτσε.

1946: Ακροδεξιά συμμορίες δολοφονούν στη Θεσσαλία τον δημοσιογράφο του Ριζοσπάστη Κώστα Βιδάλη.

1968: Ο Αλέκος Παναγιώλης προσπαθεί να ανατινάξει το αυτοκίνητο του δικτάτορα Γεώργιου Παπαδόπουλου, αλλά αστοχεί και συλλαμβάνεται.

2004: Τελετή έναρξης των 28ων Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας. 202 εθνικές αποστολές και 11.099 αθλητές παρελαύνουν στο Ολυμπιακό Στάδιο, υπό τους ήχους του DJ Tiesto. Σημαιοφόρος της ελληνικής ομάδας, ο Πύρρος Δήμας. «Μαγική η γιορτή», παγκόσμια τα εύσημα για τον καλλιτεχνικό της διευθυντή Δημήτρη Παπαϊωάννου.

2009: Αποκαλυπτική είναι η δήλωση του φωτογράφου του Απίλα, Εργκούν Κονουκσεβέρ, ότι ήταν αυτόπτης μάρτυρας της δολοφονίας των πέντε Κυπρίων εθνοφρουρών αιχμαλώτων, εγκλήματος πολέμου, που αποκαλύφθηκε 35 χρόνια μετά. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του φωτογράφου, όχι μόνο είδε τη δολοφονία των αιχμαλώτων, αλλά έχει καταθέσει σχετικά στον ΟΗΕ και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1888: Τζον Μπερντ, σκωτσέζος ηλεκτρολόγος - μηχανολόγος, στον οποίο πιστώνεται η ανακάλυψη της τηλεόρασης. (Θαν. 14/6/1946)

1913: Μακάριος Γ', αρχιεπίσκοπος και πρώτος πρόεδρος της Κύπρου, που μαζί με τον Γεώργιο Γρίβα ηγήθηκαν του αγώνα της ανεξαρτησίας από τους Άγγλους. (Θαν. 3/8/1977)

1927: Φιντέλ Κάστρο, ηγέτης της Κούβας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1863: Ευγένιος Ντελακρουά, γάλλος ρομαντικός ζωγράφος. Το αριστούργημά του θεωρείται ο πίνακας Η σφαγή της Χίου, εμπνευσμένο από τους αγώνες των Ελλήνων κατά των Τούρκων. (Γεν. 26/4/1798)

1912: Ζιλ Μασνέ, γάλλος συνθέτης. (Γεν. 12/5/1842)

2009: Λες Πολ, καλλιτεχνικό ψευδώνυμο του Λέστερ Γουίλιαμ Πόλφους, κιθαρίστας και μία από τις σημαντικότερες προσωπικότητες που συνετέλεσαν στην εξέλιξη της ηλεκτρικής κιθάρας. (Γεν. 9/6/1915)

Η καταστροφή της Χίου

Αναφερόμαστε στη σφαγή δεκάδων χιλιάδων Ελλήνων στη Χίο από τους Οθωμανούς Τούρκους στις 30 Μαρτίου 1822, ως αντίποινα για την κήρυξη της επανάστασης στο νησί από τον Σάμιο Λυκούργο Λογοθέτη. Η έκρηξη της Επανάστασης βρήκε το πολυπληθές ελληνικό στοιχείο της Χίου να ευημερεί (117.000 έναντι 3.000 Οθωμανών Τούρκων και 100 Εβραίων). Με τον στόλο τους, το εμπορικό τους δαίμονιο και τη διπλωματία τους, οι Χιώτες κυριαρχούσαν στη Μαύρη Θάλασσα, το Αιγαίο και τη Μεσόγειο. Το γεγονός αυτό ώθησε τον Σουλτάνο να παραχωρήσει στο νησί πολλά προνόμια, που άγγιζαν το καθεστώς αυτονομίας.

Έτσι, οι κυρίαρχες τάξεις της Χίου δεν είχαν κανένα λόγο να ξεσηκωθούν κατά των Τούρκων. Το μαρτυρά και η αποτυχία του Τομπάζη τον Απρίλιο του 1821. Οι ντόπιοι πρόκριτοι είχαν και μία σοβαρή δικαιολογία να αντιδρούν στον ξεσηκωμό: η Χίος βρίσκεται σχεδόν δύο μίλια από τη Μικρασιατική ενδοχώρα, με αποτέλεσμα κάθε απόπειρα εξέγερσης να είναι καταδικασμένη σε αποτυχία. Στις 10 Μαρτίου 1822 ο Σάμιος Λυκούργος Λογοθέτης, με την προτροπή του Χιώτη Αντωνίου Μπουρνιά, αποβίβαστηκε στο νησί με 1.500 άνδρες και πέτυχε να συνεγείρει τους ντόπιους, κυρίως τους κατοίκους της υπαίθρου. Οι 3.000 Τούρκοι του νησιού πρόλαβαν να κλειστούν στο Κάστρο και η ολιγόμηρη πολιορκία τους δεν έφερε κάποιο σημαντικό αποτέλεσμα, καθώς οι άνδρες του Λογοθέτη ήταν ανεπαρκώς εξοπλισμένοι.

Μόλις έφθασε το μανιτάτο της εξέγερσης στην Υψηλή Πύλη, ο Σουλτάνος Μαχμούτ Β' την εξέλαβε ως αχαριστία των Χίων, αλλά και ως προσωπική προσβολή, επειδή η αδελφή του καρπούταν από το νησί τον φόρο από τα μαστιχόδεντρα. Έμπλεος οργής διέταξε αμέσως να φυλακιστούν όλοι οι Χιώτες της Κωνσταντινούπολης και εξήντα από αυτούς να αποκεφαλιστούν. Στη συνέχεια έδωσε την εντολή στον

Πίνακας του Ευγένιου Ντελακρουά

αντιναύαρχο Καρα-Αλή πασά να καταπλεύσει στον νησί και να τιμωρήσει παραδειγματικά τους εξεγερθέντες.

Στις 30 Μαρτίου 1822 και μετά από έντονο κανονιοβολισμό, ο Καρα-Αλής αποβίβασε στην ακτή 7.000 άνδρες και με τη συνδρομή της τουρκικής φρουράς κατέστειλε εύκολα και σύντομα την εξέγερση, εκμεταλλευόμενος τον κακό σχεδιασμό της και τις έριδες για την αρχηγία μεταξύ Μπουρνιά και Λογοθέτη. Στη συνέχεια πυρπόλησε όλα τα περίχωρα και την πρωτεύουσα του νησιού και επιδόθηκε σε ανήκουστες σφαγές. Υπολογίζεται ότι από τους 117.000 χριστιανούς κατοίκους του νησιού, 42.000 σφαγιάστηκαν, 50.000 πιάστηκαν αιχμάλωτοι και 23.000 διέφυγαν προς τις επαναστατημένες περιοχές της Ελλάδας και τη Δυτική Ευρώπη. Οι Τούρκοι έχασαν περίπου 600 άνδρες, ενώ αναφέρθηκαν και θύματα μεταξύ των Εβραίων, που διεκπεραιώθηκαν από τη Μικρασιατική ακτή στο νησί για να πλιατσικολογήσουν και επόπτευαν το δουλεμπόριο.

Τα αιματηρά γεγονότα της Χίου προκάλεσαν αλγεινή εντύπωση στην Ευ-

ρώπη. Η κοινή γνώμη ξεσηκώθηκε και οι τάξεις των φιλελλήνων πύκνωσαν. Αυτόπτες μάρτυρες περιέγραψαν τις φρικιαστικές σκηνές στις εφημερίδες, ζωγράφοι (Ντελακρουά) τις απεικόνισαν και ποιητές (Ουγκώ, Χέμανς, Πιέρποντ, Χιλ, Σιγκούρνει) έψαλλαν τη θλιβερή καταστροφή. Πολλοί έκαναν λόγο για το ασυμβίβαστο της τουρκικής φυλής με τον ανθρωπισμό, ενώ άλλοι τόνισαν την αδυναμία συνύπαρξης Χριστιανών και Μουσουλμάνων. Η ελληνική νέμεση θα έλθει σύντομα, με την ανατίναξη της τουρκικής ναυαρχίδας του Καρα-Αλή από τον Κωνσταντίνο Κανάρη (6 - 7 Ιουνίου 1822).

Ο γερμανός ναύαρχος Βίλχελμ φον Κανάρης (1887-1945), αρχηγός της αντικατασκοπείας του Χίτλερ, ισχυριζόταν ότι καταγόταν από την Χιακή Διασπορά, που προέκυψε από τη Σφαγή της Χίου.

Ο σύγχρονος κινέζος ζωγράφος Γιούε Μιντζούν φιλοτέχνησε με τον δικό του τρόπο ένα πίνακα που ονόμασε «Η σφαγή της Χίου». Πουλήθηκε το 2007 σε δημοπρασία έναντι 4,1 εκατομμυρίων δολαρίων.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Με βαριές ποινές για τους περισσότερους από 250 κατηγορούμενους έπεσε η αυλαία της υπόθεσης «Εργκένεκον», που χαρακτηρίστηκε ως η προσπάθεια του Τούρκου πρωθυπουργού Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν να «καθαρίσει» το στράτευμα από τους πολιτικούς του ανιπάλους. Η εκδίκαση της υπόθεσης, που αφορούσε τη σύσταση οργάνωσης, με στόχο τη δημιουργία χάους στη χώρα, στοχευμένες δολοφονίες και ένταση με την Ελλάδα, με στόχο την ανατροπή της κυβέρνησης του

Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, ολοκληρώθηκε μετά από πέντε χρόνια, με ποινές ισοβίων για τον πρώην επικεφαλής των τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων Ινκέρ Μπασμπούγ και άλλων αξιωματούχων του στρατού. Στο πλαίσιο της υπόθεσης καταδικάστηκαν επίσης βουλευτές της χαρακτηρισμένης «κεμαλικής» αντιπολίτευσης, του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (CHP), πανεπιστημιακοί, δικηγόροι και δημοσιογράφοι, οι οποίοι κατηγορήθηκαν για στήριξη της οργάνωσης και εμπλοκή

στα σχέδιά της.

Η αντιπολίτευση κατηγορήσει την κυβέρνηση Ερντογάν, ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι κατηγορίες σπρίχτηκαν με κατασκευασμένα στοιχεία, υποστηρίζοντας ότι η δίκη κατέληξε σε μία πολιτική δίωξη κατά των επικριτών της κυβέρνησης, κάνοντας λόγο για έλλειψη νομικής βάσης στο κατηγορητήριο και τις καταδίκες που προέκυψαν.

Ο Ρ. Ερντογάν από την πλευρά του υπερασπίστηκε την απόφαση, λέγοντας ότι οι κατηγορούμενοι έχουν δικαίωμα έφεσης,

ενώ απέρριψε τα όσα καταλογίζει στην κυβέρνηση του περί παρεμβατισμού η αντιπολίτευση, λέγοντας ότι η αντιπολίτευση είναι εκείνη που επιχειρεί να παρέμβει στο έργο της Δικαιοσύνης.

Η απόφαση χαρακτηρίστηκε ως μήνυμα του Ερντογάν στους ανιπάλους του και επέδειξε ισχύος, μετά και το κύμα μαζικών διαδηλώσεων που ξεκίνησαν στα τέλη Μάη, με αφορμή το πάρκο Γκεζί και συνεχίστηκαν για δύο μήνες, κατά των πολιτικών της κυβέρνησης.